

HOGST I VERNSKOG

Siste revisjon av vernskoggrensene og gjeldende retningslinjer for hogst i vernskog var vedtatt i fylkeslandbruksstyret i 1993 og gjort gjeldende fra 1. januar 1994. Det er vernskog i Dovre, Lesja, Vågå, Lom, Skjåk, Sel, Nord-Fron, Sør-Fron, Ringeby, Øyer, Gausdal, Lillehammer, Nordre Land, Etnedal, Sør-Aurdal, Nord-Aurdal, Vestre Slidre, Øystre Slidre og Vang kommuner. Vernskoggrense og vernskogbestemmelser er vedtatt for hver enkelt kommune. Bestemmelser som er likelydende for flere kommuner og gjeldende vernskoggrensene er synliggjort i denne presentasjonen. Flere detaljer fås hos skogbruksansvarlig i hver enkelt kommune. Beskrivelse av vernskoggrense for den enkelte kommune ligger avslutningsvis i dokumentet.

MELDEPLIKT FOR HOGST

All hogst i vernskogen skal meldes til skogbruksansvarlig i kommunen senest 3 uker før hogst skal settes i gang. Hogst kan igangsettes som meldt dersom det ikke foreligger skriftlig tilbakemelding fra kommunen inne 3 uker. Plikten til å gi slik melding påligger hjemmelsinnehaver til eiendommen eller den som er gitt fullmakt til å opptre på eierens vegne.

Unntatt fra slik meldeplikt er hogst av ved til husbehov. All hogst av ved skal likevel følge "Retningslinjer for skjøtsel og drift" nedenfor.

Nærmere bestemmelser vedrørende krav til innhold i meldingen, bruk av meldeskjemaer, rutiner m.v. fastsettes av Fylkesmannen etter forslag fra de skogbruksansvarlige i kommunene.

Det som skal hogges må på forhånd være «blinket» av skogansvarlig i kommunen eller av person som vedkommende godkjenner. Kommunen kan bestemme i hvert enkelt tilfelle hvordan «blinkingen» skal skje. [Skjema for melding om hogst i vernskog](#)

RETNINGSLINJER FOR SKJØTSEL OG DRIFT

Ved skjøtsel og drift i vernskogen skal det legges avgjørende vekt på at varmeklimaet på lokaliteten ikke vedvarende forverres. Inngrep som kan føre til kaldluftsstrømmer, øket frostfare og vesentlig øket vindhastighet skal unngås. Inngrepene må heller ikke føre til øket fare for snøras, jorderosjon, sandflukt, skadeflom e.l.

Ved drift i vernskogen skal de vanlige regler for et bærekraftig skogbruk jmf. [Forskrift om bærekraftig skogbruk](#) og [Norsk PEFC Skogstandard](#) (tidligere Levende Skog standard) legges til grunn, men det skal tas ekstra hensyn til de spesielle forhold som finnes i fjellskogen, slik at det karakteristiske ved skogtypen bevares. Det kan gjelde bevaring av kraggfuruer, tørre og vridde trær, m.m. I vernskogen er det også spesielt viktig at en bevarer et sammenhengende skogbilde over tid. For skjøtsel og drift i vernskogen, deles denne i følgende 3 soner med tilhørende retningslinjer for hogst m. v.

Sone 1. Øvre del av vernskogen

Denne sonen strekker seg fra snaufjellet og ned til 5 meter, målt langs bakken, nedenfor barskoggrensen. Barskoggrensen defineres som 6 bartrær pr. daa som kan bli 5 meter høye.

Skogen i denne sonen skal tjene som varig vern for nedenforliggende skog samtidig som skogen i denne sonen er den mest utsatte del av fjellskogen.

I denne sonen skal all barskog stå urørt. Lauvskogen kan tynnes og forynges under skjerm av eldre lauvtrær eller på flater inntil 2 dekar størrelse i de klimatisk minst utsatte deler av sonen.

Sone 2. Midtre del av vernskogen

Denne sonen strekker seg fra nedre begrensning av sone 1 og ned til grensa for produktiv skogsmark. Som produktiv skogsmark regnes mark som kan produsere minst 0,1 m³ trevirke pr. dekar og år.

I denne sonen skal det når det gjelder barskog, bare foretas hogst av enkelttrær. På hogsttidspunktet bør det finnes tilstrekkelig med utviklingsdyktige trær som kan overta plass og produksjon etter de trær som hogges. For lauvskogen gjelder de samme regler som i sone 1, men flatestørrelsen kan økes til 5 dekar.

Sone 3. Nedre del av vernskogen

Denne sonen strekker seg fra grensa for produktiv skog (se sone 2) og ned til den fastlagte vernskoggrensa. Denne sonen består av produktiv skogsmark og det kan drives ordinært skogbruk etter følgende retningslinjer: Før hogstinngrep foretas, skal det alltid vurderes hva som er den beste og sikreste foryngelsesmetoden på stedet. Dersom foryngelsen skal skje ved planting, skal tilgangen på egnet plantemateriale være sikret slik at planting kan skje innen rimelig tid etter hogst.

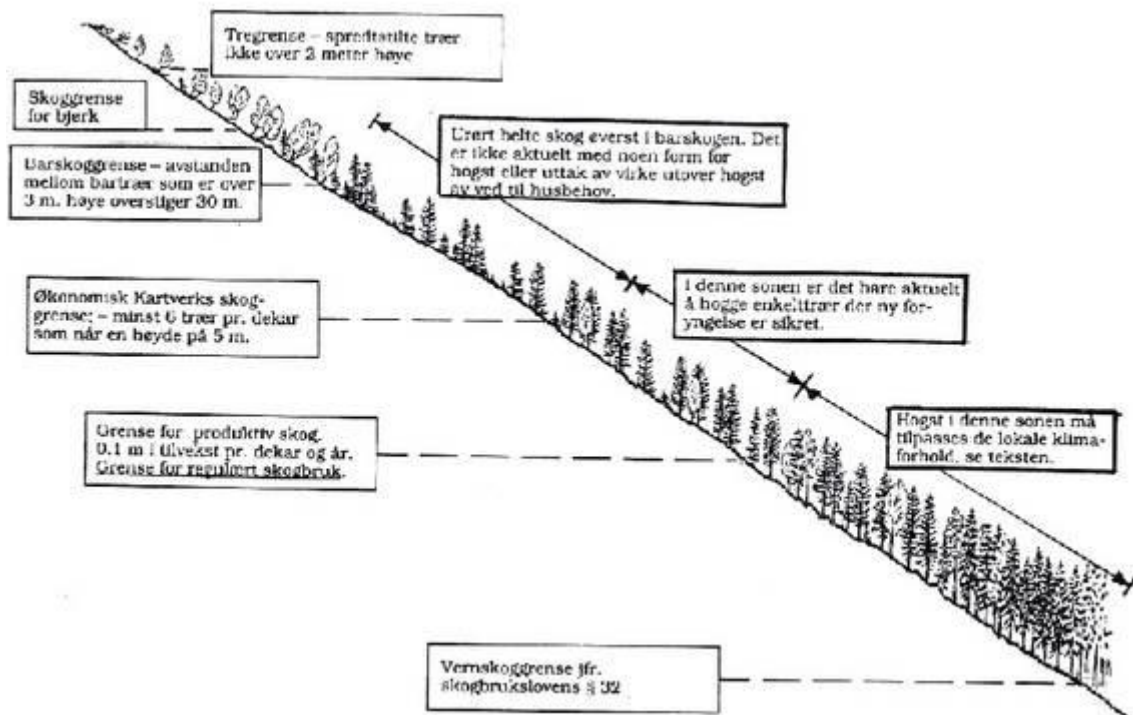
I den klimatisk mest utsatte delen av sonen og der skogen har god sjiktning anbefales bruk av fjellskoghogst. Med fjellskoghogst menes i denne forbindelse en kombinasjon av gjennomhogster og gruppehogster med flater opptil 2 dekar størrelse. Gjennomhogst kan brukes der skogen har betydelig sjiktning og med noe forhåndsforyngelse. Bestandet skal etter en gjennomhogst alltid ha en kubikkmasse og en vekstkraft som sikrer framtidig produksjon slik at en ny gjennomhogst kan foretas om ca. 30-40 år. I gjennomhogsten skal fortrinnsvis de største og mest utvokste trærne tas ut sammen med skadde og svekkede trær. Metoden gir best resultat på noe friskere marktyper. Suppleringsplanting kan være aktuelt for å sikre akseptabel gjenvekst. Gruppehogster brukes som et ledd i fjellskoghogsten på de steder i skogen der det er liten sjiktning og lite forhåndsforyngelse. De enkelte gruppene kan gjerne anlegges med utgangspunkt i åpninger i bestandet. Foryngelsen kan sikres ved planting der utsiktene til naturlig foryngelse er dårlige. Markberedning er vanligvis en stor fordel for å oppnå en god naturlig foryngelse. Der fjellskoghogst ikke er aktuelt, kan flatehogst eller frøtrestilling/skjermstilling benyttes. I særlig klimatisk utsatte områder bør ikke flatestørrelsen overstige 5 dekar. Der klimaet er mindre hardt, kan flatestørrelsen økes, men bør normalt ikke overstige 20 dekar. Tilsvarende begrensninger bør legges på frøtrestillinger og skjermstillinger, altså åpne hogstformer. Ved vurdering av flatestørrelsen skal det legges avgjørende vekt på de lokale vekst- og klimaforhold. Videre må det tas hensyn til forholdene på den enkelte eiendom slik at uheldige flatestørrelser og hogstføringer ikke oppstår som følge av senere hogster på naboeiendommer. På arealer mellom flater eller frøtrestillinger skal det fortrinnsvis nyttes gjennomhogster eller videre hogst må utsettes inntil gjenveksten på flatene er tilfredsstillende og at ny levirkning fra gjenveksten er oppnådd.

Skogansvarlig i kommunen kan dispensere fra «Retningslinjer for skjøtsel og drift» ut fra en faglig vurdering av de lokale forhold. I forbindelse med en eventuell dispensasjon bør det foreligge en skriftlig beskrivelse av det aktuelle tiltaket fra hjemmelsinnehaver til eiendommen eller den som er gitt fullmakt til å opptre på eierens vegne.

Forøvrig gjelder [§ 12 i Lov om skogbruk](#).

AVGJØRELSE OG KONTROLL

Kommunen kan gi tillatelse til hogst, nekte hogst eller stille vilkår for hogst i henhold til disse bestemmelser. Kommunen er ansvarlig for at det føres kontroll med de tillatte hogster og eventuelle pålegg som er gjort. Slik kontroll kan skje ved stikkprøver og ellers der skogoppsynet finner det nødvendig. Hogster som ikke er forskriftsmessig meldt eller hogster som ikke blir utført i samsvar med godkjenningen, kan stoppes av skogansvarlig i kommunen med øyeblikkelig virkning.

BESKRIVELSE AV VERNSKOGGRENSE

Verbal beskrivelse av vernskoggrense for den enkelte kommune ligger under

[Dovre kommune](#)

[Lesja kommune](#)

[Vågå kommune](#)

[Lom kommune](#)

[Skjåk kommune](#)

[Sel kommune](#)

[Nord-Fron kommune](#)

[Sør-Fron kommune](#)

[Ringebu kommune](#)

[Øyer kommune](#)

[Gausdal kommune](#)

[Lillehammer kommune](#)

[Nordre Land kommune](#)

[Etnedal kommune](#)

[Sør- Aurdal kommune](#)

[Nord-Aurdal kommune](#)

[Vestre Slidre kommune](#)

[Øystre Slidre kommune](#)

[Vang kommune](#)